

„Képtelenek vagyunk '56 pátosának feltámasztására...”

Az 56-os forradalomra emlékezett Magyarország

BUDAPEST - Az 1956-os forradalom kitörésének évfordulóján Budapesten a Kosuth Lajos téren rendezték a hivatalos megemlékezést. Ezen részt vett Göncz Árpád köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök, Áder János, az Országgyűlés elnöke, Németh János, az Alkotmánybíróság elnöke, Solt Pál, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, Györgyi Kálmán legfőbb ügyész, a kormány több tagja és Demszky Gábor, Budapest főpolgármestere.

Nagy Imre emlékére koszorúzási ünnepséget rendeztek a kivégzett miniszterelnök szülővárosában Kaposváron. Itt Kovács László a szocialisták elnöke kijelentette: „külön tisztelet illeti azokat, akik, a halál árnyékában eltöltött hosszú évek után nem a bosszút, hanem a megbékélést hordozzák szívükben.” Emlé-

ketetett arra, hogy az MSZP 1996-os határozatában vállalta a forradalom és szabadságharc eszméjét.

Nem osztja ezt a véleményt Fónay Jenő, a Pofosz elnöke, aki így szól: emlékezzünk hőseinkre, ne feledjük őket és soha se feledjük 1956 követeléseit, ahogyan a mai magyar kormány egyre gyakrabban hangoztatja. Fónay szerint nem szabadna engedni, hogy az akkori elnyomók utódai ma is „ott dirigáljanak, törvényt hozzanak a parlamentben”.

Dávid Ibolya (MDF) igazságügy-miniszter szegedi beszédében hasonlóképpen szól: Tiltakozni kell az ellen, ha netán olyanok akarják kisajátítani a nemzeti függetlenségért és a polgári jogokért küzdő forradalmat, akinek elődei azt külső, bizanci hatalom behívásával, fegyveres terrorral verték le.

Lányi Zsolt a kisgazda szervezetek megemlékezésén egyenesen arcátlanságnak nevezte, hogy az MSZP jogot formál 1956-ra. „Most hiába fogják mondani, hogy fasiszta vagyok és vérengzek, mert nem felakasztani akartam őket, csak azt, hogy hagyják el az országot”.

Deutsch Tamás ifjúsági és sportminiszter október 22-én a Műegyetemen tartott megemlékezésen kijelentette: Ma még elkülönülnek a XX. század nemzedékei, de az új évezred történelemkönyvei együtt fogják ábrázolni az 56-sokat és a 90-eseket. Deutsch nemzedékeket összekötő hídként értékelte 1956-ot, megfogalmazása szerint 1990-ben sikerült az egykori pesti srácok akkor vérbe fojtott álmainak megvalósítása.

A műegyetemi ünnepség

Folytatás a 4. oldalon

„Képtelenek vagyunk ‘56 pátoszának...”

Folytatás a címdalról

résztevői a hagyományoknak megfelelően fáklyákkal vonultak át a Bem térre, majd onnan a Kossuth térre.

1956 októbere a magyarság nagy erőforrása, erkölcsi kútforrása, példa és követelmény minden szabadságszerető nép számára, máig élő üzenettel: minden önkényuralomnak számítania kell a jelenben és a jövőben egyaránt a népek szabadságösztonéből fakadó szabadságharcával - mondta ünnepi beszédében Balsai István MDF-es politikus. Mint mondta: 1956 szűkebb történelme alig két hét október 23. és november 4. között, mégis ami ekkor történt, bámulatba ejtette a világot és félelemmel töltötte el valamennyi csatlós ország kommunista vezetését. Rövid néhány nap alatt a magyar társadalom jobbik része, nemcsak jelképes értelemben, tett hitet egy demokratikus társadalom lehető leggyorsabb intézményes helyreállításával.

A Szent István-bazilikában tartott ökumenikus istentiszteleten Tőkés László református püspök igehirdetésében arról szólt, hogy az 1956-os forradalom napja a félelem alóli felszabadulást is jelentette. A püspök a félelemző szeretet, mindenek előtt a hazaszeretet és a szolidaritásban megnyilvánuló testvéri szeretet szerepét emelte ki.

A Magyar Írószövetség is megemlékezett. Pomogáts Béla elnök közölte: a magyar forradalom szellemi öröksége igen szomorú sorsra jutott. A történelemformáló esemé-

nyek egykori részttevői szüntelenül egymás ellen fenekednek, ahány „ötvenhatos” túlélő, szinte annyi érdekes csoport és szervezet létezik. Emlékeztetett a Magyar Írószövetség történelmi szerepére a forradalom szellemi előkészítésében, utódvédharcaiban és eszmei örökségének védelmében.

Ha az államnak tíz évig nem volt pénze egy központi emlékmű felállítására, akkor fogadjuk meg, hogy a Corvin közt fogjuk az utolsó végvárunknak tekinteni, mondta az egyik Szabadságharcos Világszövetség elnöke a Corvin közti megemlékezésen.

Összedőlt a magyar történelem legerősebbnek hitt diktatúrája, mondta Mécs Imre szabad demokrata képviselő a párt Bakáts téri megemlékezésén. Az egykori ‘56-os halálraítélta kádárizmus legszörnyűbb örökségének nevezte, hogy a két hétre kivított szabadság elvesztése után félelem költözött milliók szívébe, s a meghunyaszkodás időszakában nem lehetett beszélni vagy írni 1956-ról.

Kolozsváron mintegy 500 meghívott vett részt azon a fogadáson, amelyet a főkonzul adott a magyar nemzeti ünnep alkalmából. Részt vettek a koalíciós kormány magyar miniszterei, valamint Markó Béla az RMDSZ elnöke. Többek között megjelentek a legtöbb román politikai párt helyi városi tanácsosai. A fogadást külön figyelemmel kísérte a román sajtó, miután Gheorghe Funar ko-

lozsvári polgármester két nappal korábban börtönnel fenyegette meg azokat a román állampolgárokat, akik elfogadják a magyar nemzeti ünnep alkalmából küldött meghívást.

Képtelenek vagyunk ‘56 pátoszának feltámasztására, valószínűleg a világ változott meg körülöttünk, mondta Göncz Árpád **Eörsi István** író lakásán tartott megemlékező összejövetelen. Az író lakásán 1986-ban 70 ellenzéki, köztük egykori 56-osok emlékeztek a forradalom 30. évfordulójáról. Az elnök, aki maga is jelen volt, most párhuzamot vont az 56-os forradalom és a tív évvel ezelőtti rendszerváltás között, amelyet véleménye szerint eszmei, érzelmi és nemzettudati kapocs köt össze. **Eörsi** némileg más véleménynek adott hangot: szerinte a piacgazdaság szembenáll az 56-os forradalom egalitáriánus szellemével, beismerte ugyanakkor, hogy Magyarországnak számára azonban ez az egyetlen út, ha fel akar zárkózni a Nyugathoz. Kis János filozófus, az SZDSZ egykori elnöke szerint ma a legfontosabb feladat a köztársaság alkotmányos rendjének védelme: egyedül az SZDSZ maradt hű ezekhez az értékekhez. Mécs Imre történelemhamisításnak nevezte Orbán azon kijelentését, hogy 1956-ban polgári forradalom volt, szerinte akkor egy más világ volt és a polgár szó negatívumnak számított még az egykori polgárok gyermekei körében is.